

Вчера сипојдов, наминав
низ таја гора зелена,
под тија буки високи,
по килим сенки широки.

Одев со глава замаен,
наведнат, мртов, зачмаен;
одев со грутка на срце
и кара камен на гради.

Дејгиди горо зелена!
Дејгиди водо студена!
Пилците пеат - ти плачеш,
солнцето грее - ти темнеш.

Ако ги криеш коските
на дели млади јунаци
тука што лежат по тебе
во тија темни дубрави -
зошто ги таиш песните

Зошто по тебе дрвјата
и на дрвјата гранките
и награнките лисјата
шумолат скришно таговно?

2.

Таму горе на небото
зора руди, земја буди,
ден морави шири крила
и алова точи свила,

таму зора црвенеа -
мое срце ми црнее.

Ископајте длабок бунар,
извадете ладна вода,
натопете лути рани
да негорат, данеболат.

Зоро златно и румено!
Зоро слатка посестримо!
Ти изгреваш надалеку -
дали еднаш ќе изгрееш
силно, силно, дури милно
над долови и над гори,
над полиња и над реки,
над мојата татковина?

3.

Два брега - двата стрмнини.
А од брег на брег танок мост.
Под мостот вода морава -
тече и мие ранава.

Тече од векот вековит
и нова и се понова,
тече, а тука маките
се стари и се постари.

Тече и влече со себе
сичко што стои пред неа,
а на брегови животот
чмае утро скот зараснат!

Течи сиво до студена!
Течи си - рони брегови!
Течи - и нам низ срцето
нели и крвта ни тече?

4.

Скотски е, скотски живот аргатски
у темно засидан,
до скот сме си скопо притиснати
на овој свет убав.

Кој ви ги скрши белите крилца,
крилца на галаби бели?
Кој ни замати извор и бистри,
извори на души чисти ?

И кој раздвои, и кој раздвои
човек од човек со сид ?
И кој паправи, и кој направи
човек на човека роб!

Та човек од човек
да страда
и тегне
и бега

од лулка до гроб!

5.

Ти да знаеш, паметуваш
и ем да си наум имаш -
работник си - и работник
ти ќе паѓаш и се дигаш.

Луњи ли ќе пусти дојдат,
солнце ли ќе јасно грејне
патиштата, патиштата
пред тебе се на борбата.

Како смртта вечна што е,
така борба долго трае.
Но од смртта е посилна
по патиштата борбата!

6.

Исцедете, ограбете
пот и труд и меса голи,
уста пуста затворете,

да не каже оти боли.

Очи црни ископајте
да гледајат не давајте,
раци машки прекршете,
срце лудо наранете.

Угаснете и светлини!
Мрак да биде - каракамен.

Има, има - втемнината
нешто живо пак да свети:
има болка на душата,
има души на ранети.

Болка боли - болк агори,
болка пече, душа мори.
А болката кога свети -
тешко, тешко, тешко клети!

Кочо Рацин